

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 20. 3. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0054/SO/2024

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/10

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0054/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby JOJ vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 2. 4. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 20. 3. 2024

Podnet na preverenie č. 0054/SO/2024 zaevidovaný dňa 27. 12. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Krimi
Deň a čas vysielania: 22. 12. 2023 hod.

Programová služba: JOJ
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/10

Dátum: 13. 3. 2024

OBSAH PODNETU:

„Dátum a približný čas vysielania alebo poskytnutia obsahu: Pi, 12/22/2023 - 19:08

Názov programovej služby alebo avms: TV JOJ

Predmet podnetu (uveďte, čím malo dôjsť k porušeniu zákona): Reportáž KRIMI o teroristickom čine v Prahe, odvysielaná sotva deň po ňom, šla neprimerane do hĺbky o páchatelovi - citovala jeho motivácie a správy na sociálnych sieťach a uviedla o ňom viacero informácií, ktoré ho príliš glorifikujú a prinášajú mu pozornosť. Následne pokračovali rozborom použitej zbrane a jej možnosti a vhodnosti na takéto činy.

Rozumiem, že témou reportáže bola kriminálna investigácia, ale vo výsledku tam potenciálnym ďalším psychopatom krásne ukázali, akú slávu môžu mať v televízii, ak spáchajú takýto čin, a rovno aj návod, ako na to. Je všeobecne známe, že o takýchto udalostiach treba reportovať úplne inak a toto priamo vedie ku ďalším teroristickým činom. Dokonca ešte aj v samotnej reportáži spomínali, ako bol vrah inšpirovaný podobným aktom.

Nie som si istý, aké zákony k tomuto aktuálne existujú, ale rozhodne mi to prišlo za hranicou etického kódexu (nepriamo ohrozujúce verejnú bezpečnosť), tak na to skúšam upozorniť touto formou. Navyše sa bojím, že toto nebude zďaleka jediná reportáž k tejto udalosti, ktorá šla za hranice a rozhodne si myslím, že by ste jednotlivé reportáže o udalosti od rôznych médií mohli všeobecnejšie zinvestigovať, ak k tomu máte priestor. Je dôležité túto tému brať vážne, keďže médiám sa po finančnej stránke oplatí priniesť ku téme čo najviac informácií nezávisle od ich nemorálnosti a nebezpečnosti, a treba to jasne zastaviť skôr, než sa rozbehne domino efekt.

Polícia už dokonca dnes zastavila jeden prípad nového útočníka, ktorý bol týmto motivovaný.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 61 Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

1) *Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie*

a) *propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,*

b) *šíriť alebo sprístupňovať informácie verejnosti s úmyslom verejne podnecovať na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľovať niektorý z trestných činov terorizmu,*

c) *propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,*

d) *bezodôvodne zobrazovať scény reálneho násillia, kde sa nenáležitou formou zdôrazňuje skutočný priebeh umierania alebo sa zobrazujú osoby vystavované fyzickému či psychickému utrpeniu, a to so zvláštnym ohľadom na obe trestných činov alebo ich príbuzných spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal voči reportáži o streľbe na Filozofickej fakulte UK v Prahe v programe *Krimi*, konkrétne voči spôsobu informovania o páchatelovi a o zbrani, ktorú použil. Podľa podávateľa podnetu šlo o neprimeraný a nesprávny spôsob informovania o danej udalosti, nakoľko môže byť inšpiráciou a návodom pre iných potenciálnych páchatelov. Podľa neho odznali viaceré informácie, ktoré páchatel príliš glorifikujú a prinášajú mu pozornosť.

Podávateľ podnetu tiež uviedol, že obdobný spôsob informovania predpokladá i v ostatných médiách.

Vzhľadom na vyššie uvedené sme okrem relácie *Krimi* zmonitorovali aj hlavné spravodajské relácie programových služieb Jednotka, TV MARKÍZA a TA3.

V rámci programu *Krimi* sa téme strelby na Filozofickej fakulte UK v Prahe venovali nasledovné príspevky:

- „*Tragédia, ktorá trhá srdce...*“ (19:00:51)
- „*Motív, inšpirácia a zbrane*“ (19:02:53)
- „*Metropolu zahalil smútok*“ (19:06:23)

Podávateľom namietané informácie sme zaznamenali v príspevku ▪ „*Motív, inšpirácia a zbrane*“ (19:02:53). Odznali v ňom znenia príspevkov zo sociálnej siete Telegramu, ktoré pravdepodobne mohol písať páchatel'. Popisovali pocity autora, chuť zabíjať, inšpiráciu istou mladou Ruskou, ktorá vraždila a následne spáchala samovraždu.

Pri informovaní o páchatel'ovi používali moderátorka i reportér jeho meno „David“. V obrazovej zložke pri záberoch na pravdepodobne príspevky zo sociálnej siete Telegram bolo možné prečítať „*David Kozák / David.*“

Bezpečnostný analytik vyjadrujúci sa v príspevku posúdil profil na Telegrame ako dvojtvárny až antagonistický a tiež, že jeho prejavy sa zmenili, čo malo u ľudí, ktorí ten kanál sledovali, vzbudiť pozornosť.

Následne odznali informácie o zbrani, ktorú páchatel' použil:

- **Reportér:** „*David pravdepodobne použil pri útoku viacero zbraní. Na záberoch zo strechy už ale držal v ruke pušku AR10. Ide o samonabíjací typ, ktorý sa od samopalu líši iba tým, že sa nedá strieľať po dávkach. Zbraň ale strieľa tak rýchlo ako strelec stláča spúšť. Zbraň, z ktorej David páčil po nevinných ľuďoch, použili v minulosti aj iní vrahovia.*“
- **Radovan Bránik, bezpečnostný expert:** „*Je známe, že bola použitá aj pri viacerých útokoch, nielen teda v Európe, ale povedzme aj v Spojených štátoch amerických.*“
- **Ľudovít Miklánek, expert na zbrane:** „*Ten náboj 308 Winchester je stavaný na vojenské použitie pôvodne, následne na lovecké účely. Má dostatočnú energiu na to, zabil človeka. Čo tam bolo vidieť, štandardne je nejaká dvojnožka, bola tam optika, bol tam popruh.*“
- **Stanislav Kazbunda, expert na zbrane:** „*U nás byť je dostupná na sportovní potreby a samozrejme pokiaľ tá zbraň je vybavená tým spôsobom, akým vybavena bola, tak je schopná vést velice přesnou a rychlou střelbu na řádově stovky metrů.*“

Vzhľadom na zákonné kompetencie Rady sme monitorovaný obsah posudzovali z hľadiska ustanovení § 61 o ochrane ľudskej dôstojnosti a ľudskosti:

- 1) *Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie*
 - a) *propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,*
 - b) *šíriť alebo sprístupňovať informácie verejnosti s úmyslom verejne podnecovať na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľovať niektorý z trestných činov terorizmu,*
 - c) *propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,*
 - d) *bez dôvodu zobrazovať scény reálneho násillia, kde sa nenáležitou formou zdôrazňuje skutočný priebeh umierania alebo sa zobrazujú osoby vystavované fyzickému či psychickému utrpeniu, a to so zvláštnym ohľadom na obe trestných činov alebo ich príbuzných spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.*

Pri posudzovaní možného porušenia uvedených ustanovení je nevyhnutné posudzovať odvysielaný obsah v celej jeho komplexnosti. To znamená intenzitu samotného problematického obsahu, ako i jeho zasadenie do celkového kontextu všetkých súvisiacich informácií. V tejto súvislosti tak uvádzame nasledovné.

Príspevky informovali o útočníkovi ako o vrahovi, a o samotnej udalosti ako hroznej, desivej a smutnej. Z informácií v programe, ktoré súviseli s útokom, bolo zjavné odsúdenie daného činu a prejav ľútosti nad ním a nad obeťami a pozostalými. Napr.:

- **Moderátorka:** „Chladnokrvne popravil štrnástich nevinných ľudí. (...) Vrah, ktorý neváhal zničiť zo sveta aj vlastného otca. (...)“
- titulok príspevku: „**Tragédia, ktorá trhá srdce...**“
- **Moderátorka:** „Policajní vyšetrovatelia v Prahe už dávajú dokopy prípad desivého útoku, ktorý sa stal včera na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity. Do noci prehľadávali dom útočníka, kde zavraždil svojho otca a odišiel páchať ďalšiu bolesť do centra Prahy. V nemocnici žiaľ zomrel ďalší zranený. (...)“
- **Reportérka (v zábere):** „(...) v púl jedné v noci se ozvala osoba s tím, že se chce inspirovat střelcem právě z Filozofické fakulty a chce jít střilet lidi ven. Zásahová jednotka ale brzy ráno tuto osobu zadržela a naštěstí k další tragédii už nedošlo. Nicméně policie dnes upozorňovala aj na statusy na sociálních sítích, protože už včera bezprostředně po tom útoku se objevili oslavné statusy na tento hrozný čin a policie říkala, že je monitoruje samozřejmě tyto statusy a bude to vyšetřovat a těmto lidem, kteří toto napsali a píší, tak hrozí až několik let odnětí svobody. (...) To, co se ale děje aktuálně je, že zítra je v České republice vyhlášen státní smutek. Ve dvanáct hodin se rozezní po celé České republice také zvony. Premiér vyzval k tomu, aby právě ve dvanáct hodin lidé si ve dvanáct hodin minutou ticha vzpomněli a soustrast... vyjádřili upřímnou soustrast rodinám a připomněli si právě ten hrůzný čin minutou ticha. No a černá vlajka bude viset aj na Prezidentském paláci v Bratislavě.“

V súvislosti s informovaním o osobe páchatela sme nezaznamenali žiadne glorifikujúce informácie či informácie s pozitívnou konotáciou.

Pokiaľ ide o citácie z príspevkov na sociálnej sieti, v nich samotných sme nezaznamenali taký obsah, ktorý by priamo nabádal k násiliu, či k nenávisti. Vyplývali z neho skôr pocity autora príspevkov:

- **citát z Telegramu:** „*Predstavím sa. Volám sa David. Chcem strieľať v škole a možno aj spáchať samovraždu. Alina Afanaskina mi pritom pomohla. Vždy som chcel zabíjať. Myslel som si, že sa zo mňa v budúcnosti stane maniak. Keď potom Ilnaz strieľal, uvedomil som si, že je lepšie robiť masové vraždy ako sériové.*“
- **citát z Telegramu:** „*Sedel som, čakal, sníval a chcel. No Alina sa stala poslednou bodkou, akoby mi včas prišla na pomoc z neba.*“
- **citát z Telegramu:** „*Zvoní mi v ušiach, ako keby počujem nejaké zasrané svetlušky. Chcel som si vytrhnúť uši.*“

Vzhľadom na uvedené sa nazdávame, že hoci uvedené informácie podľa nášho názoru neboli nevyhnutné pre informovanie o danom útoku, v celkovom kontexte ich odvysielania, nie je možné konštatovať, že ide o zľahčovanie, ospravedlňovanie či schvaľovanie útoku, podnecovanie k násiliu či k spáchaniu trestného činu terorizmu v zmysle ustanovení § 61 zákona č. 264/2022 Z. z.

V príspevkoch TV MARKÍZA sme v tejto súvislosti zaznamenali informácie o zbrani, v obrazovej zložke meno a priezvisko páchatela (záber na príspevky z Telegramu) a zábery strelby, pričom páchatel nebol rastrovaný (jeho podobizeň nebola pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná). V príspevkoch TA3 sme zaznamenali rastrované zábery páchatela pri strelbe.

Z hľadiska celkového kontextu odvysielaných informácií môžeme konštatovať obdobné ako pri vysielaní programu *Krimi* televízie JOJ, a teda, že z odvysielaného obsahu bol zrejмый odsudzujúci postoj k danému činu a prejavená ľútosť. Nezaznamenali sme zľahčovanie, ospravedlňovanie či schvaľovanie

útoku, podnecovanie k násiliu či k spáchaniu trestného činu terorizmu v zmysle ustanovení § 61 zákona č. 264/2022 Z. z.

V príspevkoch programovej služby Jednotka sa nevyskytol žiaden z vyššie uvedených typov obsahu.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že vysielatelia odvysielaním informácií o streľbe na FF UK v Prahe v programoch *Krimi*, *Televízne noviny*, *Správy RTVS* a *Hlavné správy* dňa 22. 12. 2023 neporušili ustanovenia § 61 zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0054/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Krimi / JOJ

Deň vysielania: 22. 12. 2023

Čas vysielania: 19:00 h

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

19:00:00 – začiatok záznamu – začiatok programu *Krimi*

headliny:

▪ „*Praha, Česká republika*“, „*Tragédia, ktorá trhá srdce...*“

Moderátorka: „*14 obetí vyčíňania strelca v Prahe. V nemocnici zomrela ďalšia žena. Pätnástym mŕtvym je vrah.*“

▪ „*Slovensko*“, „*Trojnásobná smrť.*“

Moderátorka: „*Tri predvianočné tragédie. Dvaja ľudia zahynuli pri dopravných nehodách. Tretieho zachytil vlak.*“

▪ „*Krompachy, okres Spišská Nová Ves, Slovensko*“, „*Záchrana v poslednej chvíli*“

Moderátorka: „*Zo susedstva horiaceho domu vytiahli muža, ktorý nič netušiaci spal. Mohol sa udusiť.*“

príspevky: ▪ „*Praha, Česká republika*“, „*Tragédia, ktorá trhá srdce...*“ (19:00:51)

Moderátorka: „*Policajní vyšetrovatelia v Prahe už dávajú dokopy prípad desivého útoku, ktorý sa stal včera na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity. Do noci prehľadávali dom útočníka, kde zavraždil svojho otca a odišiel páchať ďalšiu bolesť do centra Prahy. V nemocnici žiaľ zomrel ďalší zranený. Polícia zadržala ďalšieho muža, ktorý chcel útočníka napodobniť.*“

Reportér: „*Hostouň na Kladensku. Noc na dnešek. Pyrotechnik a forenzní laboranti vynášejú z domu útočníka dôležité dôkazy. Našli celý arzenál zbraní, tisíce nábojů. Systém, ktorý mohol sloužiť jako výbušnina.*“

Vojtěch Motyka, námestník riaditeľa polície Praha:

„*(nezrozumiteľné) osm zbraní, kedy 2 z nich boli dlhé zbraně.*“

Reportér: „*A práve jedna ze zbraní prošla balistickou zkouškou a shoduje se s vražednou zbraní, se kterou byl popraven ranou do hlavy otec a další ranou jeho teprve dvojmesíční dcerka. Šílená jízda masového vraha se tak zastavila na čísle 16. Oběti si vybíral náhodně.*“

Vojtěch Motyka, námestník riaditeľa polície Praha: „*že (nezrozumiteľné) dopustil podezřelý, tak o tom nemáme pochyb.*“

Reportér: „*Nejvíce zraněných, sedm, přijala největší česká nemocnice v Motole. Nemocnice přijala 7 pacientů stejně jako Královské Vinohrady.*“

Pavλίna Daňková, hovorkyňa nemocnice FN Motol: „*Čtyři z těch sedmi byli ve velmi vážném stavu, Jsou to...je to prostřelené hrudníky, je tam prostřelená páteř, zasažený žlučník, játra, dolní končetiny, takže všichni absolvovali operaci během noci.*“

(video z policajného zásahu v budove, počuť **mužský hlas:** „*Jdeme, jdeme, jdeme, jdeme.*“)

Reportér: „*Policisté zveřejnili záběry přímo z budovy Filozofické fakulty, když vnikli do budovy a hledali střelce. Na místě byli za 4 minuty od prvních výstřelů. Osvobozovali studenty zabarikádované v učebnách.*“

(video z policajného zásahu v budove, počuť **mužský hlas:** „*Ruce nahoru!*“)

Aleš Strach, vedúci oddelenia vrážd: „*Já si myslím, že to je na tom videu vidět. Jó, že v podstatě ti policisté postupovali tak, jak jsou vycvičení. Nezastavili se, dokud prostě ta situace nebyla ukončená. A skutečně tam projevíli obrovský nasazení a obrovský hrdinství.*“

Reportér: „*Martin Krpač, TV JOJ, Praha.*“

▪ „Česká republika“, „Motív, inšpirácia a zbrane“ (19:02:53)

Moderátorka: „Chladnokrvne popravil štrnástich nevinných ľudí. Strielal zo zbrane, ktorú obľubujú masoví vrahovia. Na sociálnej sieti pravdepodobne zverejnil aj krátky manifest. Vrah, ktorý neváhal zničiť zo sveta aj vlastného otca, sa mohol inšpirovať podobným útokom v Rusku. Príspevky s jeho menom hovoria o túžbe vraždiť. David podľa nich svoj krvavý útok plánoval a rátať aj s tým, že sa nevyhne smrti. Polícia preveruje aj verziu, či statusy a profil patrili skutočne jemu.“

citát z Telegramu: „Predstavím sa. Volám sa David. Chcem strieľať v škole a možno aj spáchať samovraždu. Alina Afanaskina mi pritom pomohla. Vždy som chcel zabíjať. Myslel som si, že sa zo mňa v budúcnosti stane maniak. Keď potom Ilnaz strieľal, uvedomil som si, že je lepšie robiť masové vraždy ako sériové. (v zábere text: „Automatische vertaling Russisch → Engels“, následne text v anglickom jazyku; záber na titulky v tlači „Teror na Univerzite Karlově v P...“, „Šílený střelec vraždil (...)udenty“, vedľa je podobizeň muža s čiernym obdĺžnikom cez oči; záber na titulky v inej tlači „Čiré zlo před Vánoci“, vedľa je fotografia muža so zbraňou na dvojnožke na múriku)

Reportér: „Toto sú príspevky z Telegramu, ktoré pravdepodobne napísal David. Uverejnené boli postupne od 10. decembra až do 19. Komunikoval v ruštine a ďakoval mladej Ruske Aline. Bola preňho akousi múzou. Ide o 14-ročnú dievča, ktoré 7. decembra 2023 v ruskom Brniansku zavraždila jedného študenta, 5 ľudí zranila. Potom spáchala samovraždu.“ (v zábere akoby rozhranie príspevkov na sociálnej sieti Telegram, text príspevkov je nečitateľný; zábery rastrovanej osoby v hornej časti budovy; zábery diania na mieste s policajnou páskou)

citát z Telegramu: „Sedel som, čakal, sníval a chcel. No Alina sa stala poslednou bodkou, akoby mi včas prišla na pomoc z neba.“ (v zábere text: „Automatische vertaling Russisch → Engels“, následne text v anglickom jazyku)

Martin Vondrášek, policajný prezident SR: „My opravdu... dostať sa k správcovi toho Telegramu, niečo po ňom chcieť, niečo overiť, je obrovský problém a tým pádom je problém zistiť, kto stojí za tým účtom a označiť ho za fejkový, nefejkový. Takže ja k tomuhle tomu prostě bližší informáci vám teda neřeknu, protože ji nemám.“

Radovan Bráňik, bezpečnostný expert: „A bolo zaujímavé na ňom naozaj akási taká dvojitá dvojitá, pretože na jednu stranu pôsobil na ruskej sociálnej sieti, písal teda po rusky. Zároveň bol sympatizantom poľských pravicových hnutí, čo je antagonistické.“

Reportér: „Deň čo deň pribúdali ďalšie statusy. David v nich hovoril ako nenávidí svet a chce po sebe zanechať čo najviac bolesti. Hovoril o blbom dni či blbom živote. To, či trpel duševnou poruchou, musia zistiť znalci.“ (v zábere akoby text príspevkov v angličtine, pričom nad textami v angličtine je možné prečítať „David Kozák / David“ a ďalej dátum a čas pridania príspevkov)

citát z Telegramu: „Zvoní mi v ušiach, ako keby počujem nejaké zasrané svetlušky. Chcel som si vytrhnúť uši.“ (zábery rastrovanej osoby na budove, pričom jedným momente vystrelí zo zbrane s dvojnožkou – zbraň je vidno; v zábere akoby text príspevkov v angličtine, pričom nad textami v angličtine je možné prečítať „David Kozák / David“ a ďalej dátum a čas pridania príspevkov)

Radovan Bráňik, bezpečnostný expert: „Mohli a mali vzbudiť u tých ľudí, ktorí ten kanál sledovali, pozornosť, pretože vymykali sa tomu, povedzme, ako sa prejavoval rok alebo dva roky dozadu.“

Reportér: „David pravdepodobne použil pri útoku viacero zbraní. Na záberoch zo strechy už ale držal v ruke pušku AR10. Ide o samonabíjací typ, ktorý sa od samopalu líši iba tým, že sa nedá strieľať po dávkach. Zbraň ale strieľa tak rýchlo ako strelec stláča spúšť. Zbraň, z ktorej David pálil po nevinných ľuďoch, použili v minulosti aj iní vrahovia.“ (v zábere rastrovaný muž, ako strieľa z budovy zo zbrane s dvojnožkou, pričom zbraň je vidno; v zábere zbraň s dvojnožkou na zemi; zábery pohybujúcej sa rastrovanej osoby vo vonkajšej hornej časti budovy)

Radovan Bráňik, bezpečnostný expert: „Je známe, že bola použitá aj pri viacerých útokoch, nielen teda v Európe, ale povedzme aj v Spojených štátoch amerických.“

Ľudovít Miklánek, expert na zbrane: „Ten náboj 308 Winchester je stavaný na vojenské použitie pôvodne, následne na lovecké účely. Má dostatočnú energiu na to, zabil človeka. Čo tam bolo vidieť, štandardne je nejaká dvojnožka, bola tam optika, bol tam popruh. (v zábere o. i. zbraň s dvojnožkou na zemi)

Stanislav Kazbunda, expert na zbrane: „U nás byť je dostupná na športovní potreby a samozrejme pokud ta zbraň je vybavená tým způsobem, jakým vybavena byla, tak je schopná vést velice přesnou

a rychlou střelbu na řádově stovky metrů.“ (zábery pohybujúcej sa rastrovanej osoby vo vonkajšej hornej časti budovy)

Reportér: „Šéfovia bezpečnostných zložiek spolu s ministrom vnútra Českej republiky vylúčili, že išlo o teroristický útok. Definitívny motív strelca sa pokúsia zistiť odborníci. Z Bratislavy Andrej Zavrel, televízia JOJ.“

▪ „Prah, Česká republika“, „Metropolu zahalil smútok“ (19:06:23)

Moderátorka: „A teraz už mierime priamo na miesto tragédie za našou reportérkou Andreou Teissigovou. Dobrý večer. Andrea, polícia už opustila budovu fakulty a musela ešte dnes niekde zasahovať?“

Reportérka (v zábere): „Klidný večer. Ano, tak policie už opustila tu budovu a predala jí zpátky Filozofické fakultě. Nicméně stále je to... ta budova celá je opáskovaná. Ty přilehlé ulice už ne, ani ty místa, které byli okolo například Rudolfina opáskovaná, tak ty už také nejsou. No a jak už bylo zmíněno, tak policie ještě musela zasahovat, protože v půl jedné v noci se ozvala osoba s tím, že se chce inspirovat střelcem právě z Filozofické fakulty a chce jít střílet lidi ven. Zásahová jednotka ale brzy ráno tuto osobu zadržela a naštěstí k další tragédii už nedošlo. Nicméně policie dnes upozorňovala aj na statusy na sociálních sítích, protože už včera bezprostředně po tom útoku se objevili oslavné statusy na tento hrozný čin a policie říkala, že je monitoruje samozřejmě tyto statusy a bude to vyšetřovat a těmto lidem, kteří toto napsali a píší, tak hrozí až několik let odnětí svobody. Ten útok včerejší tak bude mít i dlouhodobé dopady, protože už dnes zasedlo vedení Univerzity Karlovy a jednalo o tom, jak zajistit nadále bezpečnost nejen na Univerzitě Karlově, ale i na dalších vysokých školách. Problémem ale je, že Univerzita Karlova má veštinu těch budov starších, těch novějších je méně a v těch starších budovách je problém zajistit nějakou tu větší bezpečnost, ale mluvilo se například alespoň o bezpečnostních rámech. To, co se ale děje aktuálně je, že zítra je v České republice vyhlášen státní smutek. Ve dvanáct hodin se rozezní po celé České republice také zvony. Premiér vyzval k tomu, aby právě ve dvanáct hodin lidé si ve dvanáct hodin minutou ticha vzpomněli a soustrast... vyjádřili upřímnou soustrast rodinám a připomněli si právě ten hrůzný čin minutou ticha. No a černá vlajka bude viset aj na Prezidentském paláci v Bratislavě.“

Moderátorka: „Ďakujeme za najaktuálnejšie informácie z Prahy a my pokračujeme ďalšími témami.“

príspevky: ▪ Tragický náraz do stromu; ▪ Zranený muž zomrel v nemocnici; avízo ďalších správ (19:11:52 – 19:18:00) prerušenie programu; ▪ Anonym odhalený!; ▪ Muž vošiel priamo do dráhy vlaku; ▪ Úspech Lovcov lebiek; ▪ Zrazená žena bojuje o život; ▪ Trojica podvodníkov v putách; ▪ Psíka sa nepodarilo zachrániť; ▪ Záchrana zo zadymeného priestoru

19:30:00 – začiatok programu *Televízne noviny*

headliny:

▪ „Prah, Česká republika“, „Deň po tragédii“

Moderátor: „Česká republika smúti a snaží sa vyrovnat' s tragédiou na pražskej filozofickej fakulte. Pokračuje rozsiahle vyšetovanie.“

▪ „Prah, Česká republika“, „Vraždil aj v Klánovickom lese“

Moderátorka: „Vrah z fakulty je zrejme aj dvojnásobným vrahom z Klánovického lesa, potvrdzuje to expertíza jeho zbrane.“

▪ „Bratislava, Slovensko“, „Vianočné hádky v parlamente.“

Moderátor: „Žiadna vianočná atmosféra...“

19:30:59 - koniec záznamu

* * *

Monitorované vysielanie: Televízne noviny / TV MARKÍZA

Deň vysielania: 22. 12. 2023

Čas vysielania: 19:00 h

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

19:59:51 – začiatok záznamu (odrátovanie do začiatku programu Televízne noviny)

19:00:00 – začiatok programu *Televízne noviny*

dnes uvidíte:

- „Česko smúti za obeťami“

Moderátor: „Šok a trúchlenie. Česko smúti za štrnástimi obeťami masovej strelby a pýta sa, či sa tomu dalo zabrániť.“

- „K jednej hrôze ďalšia“

Moderátorka: „K jednej hrôze pribúda druhá. Strelec z pražskej fakulty má zrejme na svedomí aj nedávnu vraždu dvojmesačného bábätka.“

- „Nezhody dokonca“

Moderátor: „Parlament uzavrel rok úplne rozhádaný. Opozícia hovorí o konci demokracie. Likvidáciu Špeciálnej prokuratúry sa jej ale podarilo oddialiť.“

19:00:54 – audiovizuálny komunikát bez sprievodného slova:

– zostrihané zábery z miesta strelby a okolia na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity, najmä zábery policajného zásahu s autentickým zvukom. O. i. je odvysielané:

Mužský hlas: „Mám ho. Je tam. Černý oblečení. Jak je česká vlajka, tak pod tím stožárem vlevo.“ (záber na strelca vo vonkajšej vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy a strieľa zo zbrane s dvojnožkou – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná)

Mužský hlas: „Informace, že je na střeše.“ (záber na chodbu, kde vidno len policajtov; záber vonkajšej plochy hornej časti budovy, kde vidno ležať rastrovaný tmavý objekt na zemi a sčasti osoby policajtov okolo)

- zábery osôb so zdvihnutými rukami utekajúcich od budovy cez cestu; zábery z ulice, prichádzajúce sanitky, zábery ľudí pri sviečkach a kvetoch na zemi; záber na čiernu vlajku

príspevky: ▪ **Otrasené Česko**

Moderátorka: „Česko sa spamätáva s najtragickejšou masovou strelbou v jeho dejinách. Len 24 ročný študent pozabíjal v budove Filozofickej fakulty Karlovej univerzity 14 ľudí a napokon spáchal samovraždu.“

Moderátor: „Celá udalosť je o to viac šokujúca, že mladík mal zrejme na svedomí aj brutálnu vraždu bábätka s otcom z minulého týždňa. Polícia potvrdila, že vražedná zbraň s Klánovického lesa sa zhoduje so zbraňou z domu, kde býval útočník.“

Reportér: „Praha sa prebudila do ponurého rána. Nielen ľudia z metropoly, ale aj celej krajiny sú v šoku zo šialeného činu.“

Anketa (nekvalitný zvuk): „Vůbec jako nechápu, jak ten člověk mohl mít zbraň, nepodléhají lidi nějakým psychotestům, než... než zbraně dostanou do ruky?“

Anketa: „Cítím se divně, blbě, hrozně, protože sem tady pedagog na DAMU na Divadelní fakultě a se svými studentama jsme včera velmi silně prožívali to, co dělo na fakultě filozofické. No, je to hrůza, nemůžu vůbec mluvit.“

Reportér: „Polícia už identifikovala všetky obeť, nie sú medzi nimi žiadni cudzinci. Zranených je najmenej 20 ľudí vrátane dvoch zo Spojených arabských Emirátov a jedného Holanďana. Medzi medializovanými obeťami je napríklad šéfka Ústavu hudobnej vedy fakulty, či korektorka Českých lidoviek.“

Milena Králičková, rektorka Karlovej univerzity: „Požádali jsme děkany a děkanky ve večerních hodinách, aby omezili, zastavili o zkoušení. Tak jak to bude po svátcích, vám teď nedokážu úplně přesně říct.“

Reportér: „Polícia o strelcovi vedela už od pol jednej popoludní. Na linku zavolala žena, že jej kamarát sa chce zabiť a nedvíha telefón. Asi o 15 minút neskôr polícia našla mŕtvolu v neďalekej obci Hostouň.“

Vysvitlo, že je ňou strelcov otec. Ďalšiu približne hodinu trvalo bezpečnostným silám, kým zistili, že študent smeruje do Prahy a zrejme chce útočiť vo svojej škole, kde mal mať v tom čase prednášku. Varovanie dostala budova fakulty školy na pražskej Celetnej ulici, no vrah napokon začal strieľať o hodinu neskôr v druhom sídle školy na námestí Jána Palacha. (zábery z policajného zásahu v budove s autentickými zvukmi) Po 4 minútach od začiatku streľby vbehli do budovy prví policajti. Komando prišlo o 12 minút neskôr. Kukláči čistili miestnosť za miestnosťou. Polícia už vedela, že vrah prišiel do školy MHD-čkou po zuby ozbrojený. (zábery z policajného zásahu v budove s autentickými zvukmi) Po 20 minútach polícia dostala informáciu, že vrah je na streche. Nafilmoval ho aj miestny novinár, ktorý sa snažil odvrátiť jeho pozornosť. (záber na strelca vo vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy a strieľa zo zbrane s dvojnožkou – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná; počuť mužský hlas z videa: „Hej, ty zm(nezrozumiteľné), ty (nezrozumiteľné), tady sem, strílej sem.) Mladík si v tej chvíli vyberal ako terče ľudí na ulici.“

Jiří Forman, novinár: „Já sem se vlastně otočil a viděl sem, že za mnou jsme všichni krytí, a ti lidé, kteří utíkali z ty fakulty, tak vlastně byli fakt jako poměrně lehký terč.“

Peter Matějček, šéf policie: „A přesto, že tam bylo aktivně nasazeno spoustu policistů, došlo k tomu, že i na veřejné komunikaci došlo ke třem zraněním.“

Reportér: „20 minút po tretej hodine už polícia hlási, že strelec je mŕtvy. (záber pochôdznej plochy hornej časti budovy, kde vidno ležať rastrovaný tmavý objekt na zemi a sčasti osoby policajtov okolo) Veľmi rýchlo sa objavili indície, že páchatel' zrejme zabíjal aj minulý týždeň v Klánoviciach, kde prišlo o život dvojmesačné dieťa s otcom. Balistika potvrdila, že vražedná zbraň z lesa sa zhoduje s tou, ktorú mal strelec doma. Šokujúce je, že útočník mal povolenia až na 8 zbraní. (záber na muža v tmavom oblečení vo vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná) Polícia prijala po streľbe preventívne opatrenia a zamerala sa najmä na školy. Analytici tiež skúmajú príspevky na sociálnych sieťach, ktoré súvisia s tragickou udalosťou. Minimálne do nového roka bude posilnená bezpečnosť v uliciach miest.“

Vít Rakušan, minister vnútra ČR: „Samozřejmě riziko nějaké inspirace tímto útočníkem policie České republiky v žádném případě nepodceňuje.“

Reportér: „Včerajšia streľba je najtragickejšou v histórii Českej Republiky. (v zábere titulné strany viacerých tlačovín s informáciami o streľbe) Udalosť vyvolala šok aj vlnu solidarity.“

Petr Fiala, predseda vlády ČR: „Vláda rozhodla, že na den 23. prosince vyhlásí státní smutek.“

Reportér: „Ludia vo veľkom prispievajú na pomoc pozostalým. Nadačný fond Karlovej univerzity už vyzbieral takmer 10 miliónov českých korún. Maroš Kušnier a Jakub Laca, televízia markíza.“

• Česko smúti za obetami (19:05:52)

Moderátor: „No a teraz naživo z Prahy redaktor Adel Ghannam.“

Moderátorka: „Adel, ako ľudia prežívajú túto tragédiu?“

Reportér: „Dobrý večer. Ak sa to teda dá tak povedať, podľa možnosti, dobrý večer z námestia Jána Palacha, teda priamo z miesta činu, kde sa včera večer stala táto ohavná tragédia. Tuto už od skorých ranných hodín sa tu postupne vytváralo také improvizované pietne miesto, kde ľudia celý deň už od skorého rána sem nosia kvety, zapalujú kahance, plačú, modlia sa, ale väčšina len tak ticho postáva a veľa z nich sa spýta, ako sa to v tomto inak veľmi kludnom meste mohlo stať. Ako som už spomenul, my sa nachádzame priamo pri tej filozofickej fakulte, pri ktorej už môžete vidieť, že sa to improvizované miesto pohlo aj k samotnej fakulte, kde ľudia už zapalujú kahance priamo tam. Keďže už boli uvoľnené policajné pásky a veľmi sa to tu zvolnilo v priebehu dňa, stále čím bolo viac hodín, tým tu bolo menej policajtov. My sme sa pokúšali rozprávať s čo najviac ľuďmi, ako to dnes bolo možné. Rozprávali sme sa s Čechmi, rozprávali sme sa so Slováckmi, ale aj s Ukrajincami o tom, ako sa cítia. Čo ja môžem povedať zo svojej skúsenosti, tak toto je asi najsmutnejšia a najtichšia Praha, akú som ja kedy zažil. Jazdím do tohto mesta veľmi pravidelne, veľakrát do roka a takto smutné som to tu ešte nevidel. Od skorého rána sme sa spolu s kameramanom pokúšali mapovať, ako ten deň po tej hroznej tragédii vyzeral a hlavne počúvať čo najviac ľudí. No a ako to vyzeralo si môžete pozrieť v nasledujúcej reportáži.“

Reportér: „Námestie Jána Palacha 6 hodín ráno. Jedno z posledných policajných áut odchádza z miesta činu. Ako bude deň napredovať, tak sa bude z námestia vytrácať väčšina záchranných zložiek. No a tak ako pred budovy filozofickej fakulty odišla väčšina kriminalistov, tak prišli bežní ľudia. Priamo tu na námestí Jána Palacha vytvorili aj napriek hroznému počasiu improvizované pietne miesto. Prečo ste dnes prišli sem?“

Anketa: „Prišla som sem preto, lebo moja dcéra tú školu navštevuje a včera mohla byť medzi obeťami. A prišla som sem preto, aby som to preživala s tými, ktorí trúchlia. Aby som vyjadrila, že na nich myslím aj v modlitbách. A asi to človeku aj trošku pomôže sa s tým nejak vyrovať, aj keď tam nemám nikoho priameho príbuzného, ale veľmi ma to ranilo.“

Anketa: „Já sem ze sousedského kraje, přijel sem, jenom abych uctil památku obětí.“

Anketa: „Je to prostě tragédie. Je to jako vzpomínka na ty, kteří už tu s námi nemohou být. A jak říkám, bol sem tu 15 minut předtím, mohlo se to stát klidně mně a je to hrůza pro celou akademickou obec a celkově, no.“

Anketa: „To mně ani v duchu nenapadlo, že vlastně v tý naši poklidní krásny zemi je todle to možný. Myslím si, že někde to selhání je, že je zapotřebí najít prostě ten slabej bod vlastně, že... že to mohlo nastat.“

Anketa: „Vôbec neviem, ako k tomu mohlo dôjsť a ako by sa takým veciam dalo zabrániť, lebo to bol študent fakulty, ktorý tam po 3 roky študoval. Tak... tak ani nemôžem povedať, že zlyhali nejaké opatrenia, lebo normálne išiel na výuku a potom prikočil k takému činu.“

Reportér: „Na námestí Jána Palacha sme stretli aj študentku baletu z Ukrajiny, ktorej konzervatórium sídli 200 metrov od Filozofickej fakulty.“

Študentka (po anglicky, na obrazovke uvedená): „Najskôr sme si mysleli, že ide o nejakú demonštráciu. Potom sme ale uvideli ľudí utekať cez cestu s rukami nad hlavou a pochopili sme, že sa deje niečo zlé.“

Reportér: „Spolu so spolužiakmi sa schovala na chodbe a čakala tam tri hodiny. Cez telefón sa ju snažili upokojiť rodičia, ktorí sú doma vo Lvove.“

Študentka (po anglicky, na obrazovke uvedená): „Chápala som, že rodičia sú odomňa ďaleko a boja sa. Čiže som musela byť pokojná najmä kvôli nim.“

Anketa: „Je mi veľmi veľmi ľúto všetkých zomrelých, zranených, hlavne ich príbuzných, ktorí budú musieť stráviť Vianoce bez svojich detí milých a musia sa s tou tragédiou začas nejak vyrovať.“

Anketa: „Neumím si predstaviť ty chudáky študenti, kteří sem budou muset znova chodit a třeba přímo po těch chodbách, kde měli svoje kamarády, spolužáky. Hrůza.“

Reportér: „Aj napriek obrovskej tragédii, ktorá sa včera stala, považuje stále väčšina mladých, s ktorými sme sa dnes rozprávali, Prahu za najlepšie miesto pre život. Z Prahy Adel Ghannam, televízia markíza.“

• Fenomén strelby na školách (19:10:34)

Moderátorka: „Tak blízko nás to ešte nikdy nebolo. Fenomén osamelých strelcov v školách poznáme najmä zo Spojených štátov. Teraz dorazil aj do nášho regiónu.“

Moderátor: „Zarážajúce je najmä to, akým obrovským arsenálom strelec z Prahy disponoval. Bezbranných študentov vraždil smrtiacou puškou, ktorú často pri podobných útokoch používajú aj vrahovia v Amerike.“

Reportér: „So šílenými strelcami na školách majú najbohatšie skúsenosti Spojené štáty. Takto vyzerá interaktívna mapa USA a farebné body označujú školy, kde za posledných 50 rokov zaznamenali ozbrojený incident. Jeden z najkrvavejších masakrov sa stal len minulý rok v Texase. Včerajší útok na univerzite v Prahe kopíruje prípady osamelých strelcov vraždiacich náhodné obeť. Podľa bezpečnostného analytika sa ale nedá povedať, že by fenomén strelby na školách definitívne zavítal aj do nášho regiónu.“ (zábery zrejme z rôznych miest incidentov strelby, o. i. i záber na strelca vo vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy a strieľa zo zbrane s dvojnožkou – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná)

Josef Kraus, bezpečnostný analytik: „Těch pár našich incidentů, které tu byli, ale vlastně aj na slovenské strane, napočítali bychom je na prstech jedné ruky, takže já v tom ještě nevidím úplně trendovou záležitost.“

Reportér: „Odhaliť takýchto osamelých vlkov je podľa odborníkov mimoriadne ťažké a zabrániť podobným útokom sa nikdy úplne nedá.“ (o. i. záber na strelca vo vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy a namieri zbraňou s dvojnožkou – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná)

Radovan Bránik, bezpečnostný analytik: „Je to ilúzia. Myslím, že naozaj treba ostať na zemi a kvalitne pripravovať bezpečnostné zložky a pripraviť sa na ďalší možný útok.“

Reportér: „Podľa dostupných informácií páchatel' v Prahe, ktorý mal zbrojný preukaz, (záber na strelca vo vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy a strieľa zo zbrane s dvojnožkou – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná) vraždil útočnou puškou AR-10. Podobný typ využívajú aj útočníci v USA. (v zábere strelná zbraň s dvojnožkou na zemi) Ide o samonabíjaciu zbraň, ktorá sa od samopalu líši tým, že neumožňuje strieľať v dávkach. Podľa Bránika s ňou strelec nevedel až tak zaobchádzať. Inak by bolo obetí ešte viac.“ (v záberoch: strelná zbraň, muž so slúchadlami strieľa na terč; záber na strelca vo vrchnej časti budovy – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná)

Radovan Bránik, bezpečnostný analytik: „Obete na životoch boli v interiéri, kde bola väčšia skupina ľudí, takže tam presná strelba nebola nevyhnutná. V okamihu, kedy sa ocitol v exteriéri a strieľal do priestoru, tak účinnosť jeho streľby dramaticky poklesla.“

Reportér: „Cena tejto útočnej pušky sa pohybuje nad úrovňou 2000 eur. V Česku si túto zbraň môže kúpiť každý držiteľ zbrojného preukazu. Potrebuje na to len formálne povolenie polície. Na Slovensku sú podmienky prísnejšie. Kúpiť si ju môžete iba na športové účely alebo ako poľovník.“ (v záberoch: zbraň s dvojnožkou, osoba so slúchadlami strieľa na terč)

Ľudovít Miklánek, Združenie vlastníkov strelných zbraní Legis Telum: „Musíte sa preukázať, že ste členom evidovaného športového klubu na ministerstve vnútra. Ak ju chcete na poľovné účely, musíte preukázať, že teda máte odbornú spôsobilosť v oblasti poľovníctva.“ (o. i. záber na terč, záber na časť zrane)

Reportér: „V Česku sa po včerajšom masacre začína diskutovať o sprísnení zbraňovej legislatívy. Nevylučuje to ani náš minister vnútra.“

Matúš Šutaj Eštok, minister vnútra, Hlas-SD: „Nepodceňujeme túto situáciu a pripravujeme aj my nejaké návrhy v rámci legislatívnych zmien.“

Josef Kraus, bezpečnostný analytik: „Tak jak je nastavená zbraňová legislativa v České republice, tak je podle mně nastavená funkčně, a když se podíváme třeba i na obyčejnou, v uvozovkách obyčejnou kriminalitu páchanou za pomoci legálně vlastněné palné zbraně, tak ta je v podstatě statisticky nevýznamná.“

Radovan Bránik, bezpečnostný analytik: „Väčšina trestných činov tohto typu sa nepácha legálne držanými zbraňami.“

Ľudovít Miklánek, Združenie vlastníkov strelných zbraní Legis Telum: „Dôležitý je ten podnet z toho okolia. Obávam sa, že neexistuje taká legislatívna zmena, ktorá by donútila okolie viacej si všímať problematického jedinca. René Medzihradský, televízia markíza.“ (o. i. záber na strelca vo vrchnej časti budovy, pričom vidno, ako sa pohybuje po obvode budovy a namieri zbraňou s dvojnožkou – jeho podobizeň nie je rastrovaná, ale jeho podobizeň nie je pre vzdialenosť a kvalitu záberu ostro rozpoznateľná)

▪ Ako si zachrániť život (19:13:35)

Moderátorka: „Existuje vôbec návod, ako si pri takýchto masakroch zachrániť život? To je už otázka na bývalého riaditeľa protiteroristickej policajnej jednotky Igora Labátha.“

Moderátor: „Dobrý večer pán Labáth, ako sa zachovať v situácii, keď do budovy vojde strelec s cieľom zabíjať?“

Igor Labáth, bývalý riaditeľ protiteroristickej jednotky: „Dobrý večer, toto je hypotetická otázka, ťažko na ňu odpovedať. Všetko závisí aj od tých ľudí, ktorí sa v takejto situácii ocitnú, pretože každý človek je individualita a každý má aj inú psychickú odolnosť. Čiže niekto môže reagovať spontánne, ale väčšinou v takejto situácii človek už koná pudovo alebo podlieha davovej psychóze. Ten strach dokáže takéhoto človeka paralyzovať, čiže bráni mu napríklad v konaní, v myslení, čiže ťažko to... ťažko hodnotí.“

Moderátorka: „No a čo by sme mali urobiť, ak sa hypoteticky so strelcom stretne zoči voči.“

Igor Labáth, bývalý riaditeľ protiteroristickej jednotky: „V takomto prípade existujú alebo mali by nasledovať tri veci. Útek, úkryt a odpor. Útek, to znamená, snažíme sa z miesta činu ujsť a je rozdiel, či páchatela vidíme, počujeme alebo nepočujeme. Pokiaľ ho vidíme a on vidí nás, snažíme sa ujsť takým spôsobom, že neutekáme v priamke, ale snažíme sa kľučkovať, prikrčiť, podobne, aby sme mu sťažili mierenie a rozhodili, rozpochybovali ho. Pokiaľ ho nevidíme, tak sa snažíme...“

Moderátor: „Záverečná otázka. Pardon. Áno, dopovedzte pokojne.“

Igor Labáth, bývalý riaditeľ protiteroristickej jednotky: „... snažíme sa to, pokiaľ páchatela nevidíme, vydýchať troška, na pár sekúnd sa zastaviť a hlavne zapojiť sluch. Počúvať či počujeme, či sa blíži páchatel, neblíži, môžeme urobiť nejaké protiopatrenia, fintičky. Napríklad máme mobilný telefón, snažíme sa tam trebárs nastaviť budík, zvonenie, telefón niekde necháme, zbehneme o jedno poschodie a čo ja viem za minútu za dve telefón trebárs zazvoní, aby odpútal pozornosť páchatela. Ďalšou vecou v takýchto situáciách je úkryt. Snažíme sa ukryť niekde do miestnosti, zamknúť, barikádovať, nastaviť tam nábytok, čo sa dá, trebárs nejaký malý predmet ako klin pod dvere použiť a podobne. V takejto situácii, pokiaľ je miestnosť nejaká väčšia alebo čo, nejdeme do vzdialenej miestnosti, ale snažíme sa byť pri barikáde, pri dverách, ale bokom, aby keby sa páchatel snažil dostať do miestnosti, sme mu znemožnili čas na reakciu, boli k nemu čo najbližšie. A použili všetky možné dostupné prostriedky. Napríklad ženy nosia parfém, použiť to ako sprej, použiť stoličku alebo čo. Posledná možnosť, čo som hovoril, je odpor. Ale to je už ozaj krajná možnosť. To je to posledné, keď už, jak sa povie, že vidíte, že vám ide o život, tak sa snažiť toho páchatela rozhodiť, použiť hocijaké predmety, ktoré sú poruke. Stolička, palica. Hádzať po ňom, keď sme viacerí snažiť sa rozptýliť, aby bola jeho pozornosť tiež rozptýlená. A pokiaľ napríklad je tam, ja neviem, hasiaci prístroj, zadymiť ten priestor a podobne.“

Moderátor: „Igor Labáth, bývalý riaditeľ protiteroristickej policajnej jednotky, bol s nami na Markíze. Vďaka, že ste boli s nami a pekný večer.“

• Dalo sa strelbe zabrániť? (19:17:24)

Moderátorka: „Môžu ale na takéto konanie jednotlivca byť pripravené bezpečnostné zložky? Strelec sa so svojimi plánmi údajne zdôveroval na sociálnej sieti. Monitoring online priestorov je však aj pre počítačových kriminalistov zložitý.“

Reportérka: „Na sociálnej sieti Telegram sa objavili údajné zápisky strelca, ktoré naznačujú, že svoje vraždenie plánoval. V denníku mal písať v azbuke o tom, ako sa rozhodol pre strelbu v škole. Prvý príspevok má dátum 9. decembra.“

David Zámek, bezpečnostný expert: „Byl tam nějaký údajně i odkaz k podobnému spáchanému zločinu v Rusku. Údajně se tam tedy vyjadřoval, že mu snad píská v uších, že chce spáchat nějaký ohavný trestný čin.“

Reportérka: „Doteraz nie je potvrdené, či išlo o skutočný profil strelca. Česká polícia pracuje aj s verziou, že nenávisťné príspevky na telegramy nemusel písať on.“

Tomáš Kubík, Náместník policajného prezidenta pre službu kriminálnej polície a vyšetrovanie: „Pracujeme s oboma verziami, že to je fejk, a zároveň že to psal... že to psal ten pachatel. Kdyby to byla jiná platforma, tak si myslím, že by to bylo mnohem rychlejší, ta zpětná vazba.“

Reportérka: „Spoločnosť si kladie otázku, či bezpečnostné zložky nezlyhali v monitorovaní sociálnych sietí, a či by sa páchatel na základe takýchto príspevkov nedal vypátrať. Podľa bezpečnostného experta je monitoring veľmi zložitý.“

David Zámek, bezpečnostný expert: „Bezpečnostní složky, jak České republiky, tak řekněme i v Evropě, se tímto velmi úzce zabývají. Ale často se tam hledá ten podtext jiný. Terorizmus, příprava, organizovaná skupina a podobně. Ale u těchto osamělých střelců, aktivních střelců, je to opravdu velmi, velmi těžké i z toho pohledu, že ten člověk opravdu často o sobě nedává vědět.“

Reportérka: „Útočník bol mladý človek. A aj keď legálne, vlastnil veľa zbraní. Aj tu už mohla zasvietiť červená kontrolka.“

Radovan Bráňik, bezpečnostný analytik: „Častokrát si zadovážuje niekto možno iba jednu. Už toto samo o sebe mohlo byť, povedzme, bezpečnostným zločkám podozrivé, alebo teda mohlo to vzbudiť nejakú formu pozornosti v tom zmysle, že nie je to typické správanie.“

Reportérka: „Aj slovenské informačné zložky monitorujú vnútornú aj vonkajšiu bezpečnosť v online priestore. Internet prečesávajú experti z odboru počítačovej kriminality. Z bezpečnostných dôvodov neuvádzajú podrobnosti.“

Denisa Bárđyová, hovorkyňa prezídia PZ: „Nie je v kapacitách žiadnych bezpečnostných zložiek monitorovať na sto percent komunikáciu na internete. Avšak slovenská polícia sa v rámci svojej činnosti zaoberá odhaľovaním trestných činov aj vo virtuálnom priestore.“

Peter Chudý, bývalý kriminalista: „Treba na to množstvo ľudí a určité tie technické prostriedky. (nezrozumiteľné) v dnešnej dobe informačné systémy, ktoré dokážu monitorovať nejakým spôsobom internet a zachytávať nejaké rizikové slová.“

David Zámek, bezpečnostný expert: „Tento prípad je výjimečný a ja se obávám říci, že se... já se obávám říct, ale je to myslím pravda, že se na to nedokážeme nikdy dost dobře připravit.“

Reportérka: „Za jedno z najväčších zlyhaní bezpečnostných služieb sa považuje prípad z Nórska spred 11 rokov. Kde masový vrah Anders Breivik zabil 77 ľudí. Kriminalisti vtedy nekonali, aj keď mali informácie, že Breivik kupuje chemikálie potrebné na výrobu výbušniny. Diana Bilousová, televízia markíza.“ (počas príspevku boli o. i. v záberoch zábery príspevkov na sociálnej sieti telegram, označené ako „zdroj: Telegram“, kde bolo možné rozoznať meno „David Kozák“)

príspevky: ▪ Rokovanie ukončili natvrdo; ▪ Odmietajú vypisovať PN-ky; ▪ Vydávanie vodičákov nie je ohrozené; avízo ďalšieho obsahu programu; prerušenie programu (19:27:06 – 19:28:14); ▪ Chytili káblopopy; ▪ Utýraný pes; ▪ Nemusia platiť za sanáciu; ▪ Národný park nezrušia; ▪ Zasiahla Putinova pravá ruka; ▪ V Martine vyrábajú piecky na front; ▪ Pestovanie bez pôdy; avízo ďalšieho obsahu programu; prerušenie programu (19:44:10 – 19:52:19); ▪ Posledný deň v škole; ▪ Do múzea zateká; ▪ Chcú podkopať Pribinu; ▪ Šťastné, veselé a teplé; koniec programu (20:01:00)

- oznam o vlastnom programe – Želanie pre Ježiška ¹²

- sponzorské odkazy (Marlenka; Tauris; Franz Josef Kaiser; Doxxbet; Ocuvíte; Lidl)

20:02:09 – Predpoveď počasia

20:04:59 – koniec záznamu

* * *

Monitorované vysielanie: Správy RTVS / Jednotka

Deň vysielania: 22. 12. 2023

Čas vysielania: 19:00 h

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

18:58:51 – začiatok záznamu – už bežiaci program Počasie

- sponzorské odkazy (Volvo; Datart; Lelosi; Hydrotour; Schneider)

18:59:59 – začiatok programu Správy RTVS

Moderátor: „Ďalší vývoj udalostí k strelbe v Prahe aj solidarita a otázky bezpečnosti. Sledujete Správy RTVS. Želáme dobrý večer.“

headliny:

▪ „Úcta obetiam strelby“, „Vyhlásili štátny smútok

Moderátor: „Úcta obetiam strelby, štátna smútok, pieta aj pri budove univerzity.“

▪ „Kalamita“, „Tisíce domácností bez elektriny

▪ „Národná Rada SR“, „Novela trestného zákona“

príspevky: ▪ Česko sa spamätáva z najtragickejšej strelby (19:00:35)

Moderátor: „Česká republika sa spamätáva z najtragickejšej strelby vo svojej histórii. Útočník pripravil o život v budove Filozofickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe 14 ľudí, ďalších viac ako 20 zranil.“

Nakoniec obrátil zbraň proti sebe. Podľa polície strelec konal sám a nešlo o teroristický čin. Vyšetrowanie pokračuje. Balistická expertíza zároveň poukázala na zhodu zbrane z vraždy v Klánovickom lese so zbraňou z domu, kde býval strelec z filozofickej fakulty, uviedla polícia.“

Reportér: „Správu o strelbe v budove školy na námestí Jana Palacha dostali policajti krátko pred 15. hodinou. Svedkovia hlásili, že v centre Prahy vyčína šialený strelec. 24-ročný muž bol na 4. poschodí filozofickej fakulty.“

Študentka FF UK: „Začalo úplné šílenství, kdy začali lítat třísky přes učebnu a prostě pachatel střílel přes ty dveře a my jsme se všichni schovali pod stoly, nevěděli jsme absolutně, co máme dělat, až jsme pak utekli oknem na střeche.“

Pavel Konvanda, bezpečnostný analytik, bezpečnostný expert: „Oni neměli jinou možnost, než utéct a schovat se na tom parapetu a v uvozovkách modlit se, tak aby ten pachatel je tam nenašel, ale prostě tam jde o to, že ten pachatel ví, že nemá čas. On chodí po tom... po tom objektě a hledá nejjednodušší a nejrychlejší cíle tak, aby vlastně ublížil co nejvíce lidem.“

Reportér: „Keď prišla prvá zásahová jednotka, muž sa pohyboval so zbraňou po balkóne fakulty a strieľal.“

Mužský hlas: „Má dlouhou, má dlouhou.“

Mužský hlas: „(nezrozumiteľné) má 483. Přechází pod ukrajinskou vlajku. (nezrozumiteľné) odsud.“

Martin Vondrášek, policajný prezident ČR: „Nebýt rychlého zákroku policie České republiky, která byla na místě v řádu jednotek minut, zásahová jednotka za 12 minut, tak by obětí uvnitř tohoto objektu bylo násobně více.“

Jozef Jeřábek, zástupca veliteľa Pohotovostnej motorizovanej jednotky: „Jak pachatel ucejtil, že se kolem něj utahuje smyčka, tak v podstatě zvolil tu obvyklou... ten obvyklý postup v těchto případech a to je sebevražda.“

Reportér: „Podľa doterajších zistení mal útočník psychické problémy, napriek tomu legálne vlastnil osem zbraní.“

Petr Pavel, prezident ČR: „Velký smutek a zároveň taký bezmocný vztek nad naprosto zbytečnou ztrátou tolika mladých životů.“

Reportér: „Tragédia ihneď zaplnila titulné stránky svetových médií. Reagovali na ňu aj viacerí zahraniční politici.“

Karine Jean-Pierreová, hovorkyňa Bieleho domu: „Federálne úrady sú v kontakte s tými českými a podľa potreby sme pripravení poskytnúť dodatočnú podporu.“

Reportér: „Páchatel před útokom zabil svojho otca. Na svedomí mal aj dvojnásobnú vraždu v Klánovickom lese neďaleko Prahy. Kamil Kolenič, RTVS.“ (počas príspevku boli o. i. odvysielané zábery osôb, ktoré počas útoku utiekli na rímsu budovy a zoskakovali z nej)

▪ **Strelba v Prahe: Pietne miesto za obeť (19:03:10)**

Moderátor: „Do Prahy sa spájame s našou spravodajkyňou Katarínou Vítkovou, ktorá od včera sleduje dianie okolo tragickej udalosti. Katarína, aké ďalšie aktuálne skutočnosti, fakty prinieslo vyšetrowanie, teda čo polícia zverejnila?“

Reportérka: „Tak okrem toho teda, že ste zistili, že tento vrah nie je len vrahom 14 ľudí z fakulty, ale aj 32-ročného muža a dvojmesačného dieťaťa, ktoré zabil pred týždňom a polícia netušila, o koho presne šlo celý týždeň, sa sťahovala okolo neho slučka, ona preverovala 40.000 ľudí, ktorí vlastnia tento typ zbrane a napokon zo 4-tisíc ľudí identifikovala aj jeho, ale on bol v poradí, ako povedali, je im ľúto, že sa mu nepodarilo ich identifikovať skôr na základe balistických skúšok, ale... a mohli predísť tomuto nešťastiu, tak ďalšou informáciou bola napríklad SMS správa, ktorú poslal nejakej zo svojich známych o tom, že sa chystá vziať si život a práve táto žena, mladá žena krátko po dvanástej hodine informovala políciu, zavolala na ňu a polícia mu už bola v tej chvíli na stope. V rodinnom dome našlého mŕtveho otca a sledovala ho smerom do Prahy. Tento muž zrejme s batožinou, v ktorej vlastne legálne držané zbrane mestskou hromadnou dopravou zamieril do Prahy. Oni mysleli, že pôvodne na prednášku do budovy, ktorú evakovali, avšak napokon on strieľal na úplne inom mieste, na dekanáte teda hlavnom sídle na nábreží, na námestí Jana Palacha. Z tých 14 obetí 13 zabil strelnou zbraňou, jedna zomrela po páde z rímsy, kde sa schovávala pred týmto útočníkom a vieme, že jedna z týchto obetí zomrela aj v

nemocnici po prevoze. Z 25 zranených sú traja cudzinci, ani jeden nie je potvrdím zo Slovenskej republiky, dvaja sú zo Saudskej Arábie a jeden z Holandska.“

Moderátor: „Praha sa ponorila do smútku, aká je atmosféra medzi ľuďmi?“

Reportérka: „Veľmi ponurá, pietna a tichá. Možno to vidíte aj vy, my sa nachádzame na tom najdôležitejšom pietnom mieste, aj keď teda ono ich vzniklo viac po celej Českej republike, toto miesto sa nachádza konkrétne pred rektorátom univerzity Karlovej, pred pražským Karlínom, kde ľudia spontánne nosia v priebehu celého dňa sviečky, prinášajú kvetiny, držia sa tu, mnohí plačú, nie sú veľmi zhovorčiví, pretože sa tu nachádza mnoho, ľudí ktorí aj niektoré obete poznali. Univerzita Karlova dnes vyhlásila z pietných dôvodov aj koniec vyučovania na všetkých svojich fakultách, nie len teda na filozofickej fakulte, a keď vidíte možno tie kytice uprostred, to sú kytice, ktoré o 11. hodine priniesli rektori nielen univerzity Karlovej, ale všetkých Pražských univerzít. Vláda vyhlásila na zajtra deň štátneho smútku, znamená to to, že sa opäť Česká republika ponorí do ticha a to konkrétne budú všetky vlajky na pol žrde, o dvanástej zaznejú zvony vo všetkých vežiach Českej republiky, na pamiatku obetí sa rozoznejú tak, aby si uctili všetci občania a taktiež si ich občania uctia aj minútu ticha. O 11. hodine sa ešte predtým uskutoční pietna omša, ktorá si pripomenie a spomenie na obeť v katedrále Svätého Víta, ktorú bude celebrowať pražský arcibiskup Ján Graubner, tej omše by sa mal zúčastniť aj prezident republiky Petr Pavel.“

Moderátor: „Takéto udalosti mávajú aj iný rozmer, po streľbe sa na sociálnych sieťach objavujú rôzne aj nenávisťné komentáre, dokonca ľudia, ktorí by chceli opakovať konanie strelca. Ako sa s tým vyrovnáva polícia?“

Reportérka: „Veľmi tvrdo, priamo a striktno. Práve na tlačovej konferencii policajného prezidenta ministra vnútra zazneli presné konkrétne prípady, ktoré sledujú a dokonca aj prípady, ktoré už sú zadržané, lebo ide o zadržaných. Oni povedali prípad štrnásťročný mladý muž, vyhrážal sa, že bude väziť na škole. Stotožnila ho. Žena, zrejme s psychickými problémami z Královohradeckého kraja tvrdila, že škoda, že ju predbehol tento útočník. Opäť zadržaná. Muž z Vysočiny vyhrážal sa, že vystrieľa rodinu útočníka, aj ten je zadržaný. No a veľké prekvapenie zažil včera večer ešte o pol jedenástej nepríjemnú návštevu zásahovej jednotky pred svojím bytom a vlastne aj vo svojom byte muž, ktorý anonymne ešte včera večer zavolať, že sa inšpiroval útokom a zopakuje ho. Všetci títo ľudia sú v tejto chvíli vyšetrovaní, a ako polícia povedala, bude zakroč... zakročí aj proti tým budúcim veľmi tvrdo a konkrétne títo budú mať možnosť svoje hrdinstvo na sociálnych sieťach preukázať v trestnom konaní.“

▪ **Tragédia zasiahla aj akademickú obec v SR (19:07:35)**

Moderátor: „Tragédia zasiahla aj akademickú obec na Slovensku, na vysokých školách sa bezprostredne po útoku zdvihla vlna solidarity, či už na verejných miestach alebo prostredníctvom vyjadrení na sociálnych sieťach. Študenti vyjadrujú podporu svojim českým kolegom, no zároveň cítia strach.“

Reportérka: „Hana z Považskej Bystrice študuje na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Z budovy, ktorá sa v okamihu stala teritóriom strelca, odišla len chvíľu predtým.“

Hana, študentka FF UK v Prahe: „Ja som mala vlastne o 2. hodine skúšku práve na námestí Jana Palacha, kde som mala obrovské šťastie a vlastne po skúške som videla už dvoch policajtov na chodbe. Nám prišla veľmi krátka, výstižná a smutná správa v takej internej skupine a to, že nechodte na Palacha, strieľa sa.“

Reportérka: „Tragédiu sledovali cez médiá a sociálne siete aj slovenskí študenti. Tí začali symbolicky zapalovať sviečky pred českou ambasádou v Bratislave. Teraz však so strachom premýšľajú nad tým, čo bude s ich bezpečnosťou.“

Slovenská študentka: „Prialo by som si, ak by to viedlo k nejakým diskusiám o bezpečnosti na škole, nejakým diskusiám o mentálnom zdraví.“

Zuzana Hozlárová, predsedníčka Študentskej rady vysokých škôl: „Je naozaj že neskutočne dôležité, aby aj náš štát aktívne vytváral také prostredie na vysokých školách, na stredných školách, aby sme sa nebáli chodiť do školy.“

Reportérka: „Bezprostredne po útoku vyjadrili podporu českej akademickej obci aj univerzity na Slovensku. Rektor Univerzity Komenského Marek Števec tvrdí, že sa snažia vytvoriť zo škôl bezpečné prostredie, no na podobné situácie sa pripraviť nedá.“

Marek Števec, rektor UK v Bratislave: „Nejaké opatrenia sme urobili, ale radím sa aj s priateľmi z bezpečnostných zložiek a tá odpoveď, asi aj keď sledujete vyjadrenia analytikov, nikdy nemôže byť úplne uspokojivá.“

Reportérka: „Rektor dodal, že by sa mal klásť väčší dôraz na psychické zdravie študentov. Pomoc môžu nájsť aj v univerzitných psychologických poradniach. Podľa psychologičky by si nezvyčajné správanie študenta mali všimnúť aj jeho spolužiaci a pokúsiť sa mu pomôcť.“

Gabriela Kausichová, zamestnankyňa psychol. poradne UK: „Bolo by veľmi fajn, ak by takéto správanie nezostalo nepovšimnuté a študenti by svoje pozorovania zdieľali s odborníkmi, so zamestnancami univerzity, ako napríklad s dôvernými osobami alebo s nami v psychologickej poradni.“

Reportérka: „Ľuďom, ktorých táto tragédia psychicky zasiahla, sú pripravení pomôcť aj psychológovia na krízových telefonických linkách, v Česku ju poskytuje napríklad nezisková organizácia Lustitia. No a podobná pomoc je pripravená aj na Slovensku vďaka linkám Nezábudka a IPečko. Karolína Janičíková, RTVS.“

▪ **Strelba v Prahe: Prehľad najhorších útokov (19:10:11)**

Moderátor: „Strelba v Prahe je zároveň jeden z najtragickejších útokov v Európe za posledné roky. Je však zatiaľ jediný, ktorý nie je klasifikovaný ako teroristický útok. prinášame výber tých, ktoré otriasli Európou v posledných dvoch desaťročiach.“

Reportérka: „7. júla 2005 došlo k teroristickému útoku na londýnske metro a autobus. Zahynulo pri ňom 52 ľudí, ďalších 700 bolo zranených. K útoku sa priznala tajná skupina džihádu Al-kajdy v Európe. išlo o najhorší útok v Londýne od druhej svetovej vojny.“

Reportér: „22. júla 2011 vo vládnej štvrti v nórskom hlavnom meste Oslo vybuchla bomba, následne došlo k strelbe na ostrove Utoja, kde sa práve stretávala Mládežnícka organizácia vládnej strany práce. Anders Breivik preoblečený za policajta viac ako polhodinu strieľal do tinedžerov. Oba útoky si spolu vyžiadali 77 ľudských životov.“

Reportérka: „7. januára 2015 dvaja maskovaní muži zaútočili na redakciu francúzskeho satirického časopisu Charlie Hebdo v Paríži. Zahynulo 12 ľudí. Satirický magazín pred útokom čelil zo strany islamistov vyhrážkam za kontroverzné karikatúry proroka Mohameda.“

Reportér: „13. novembra 2015 si strelba neďaleko koncertnej siene Bataklan a výbuchy v blízkosti národného štadióna (nerozumiem) de France vyžiadali životy 130 ľudí, ďalších 350 bolo zranených.“

Reportérka: „22. marca 2016 sa Brusel stal terčom dvoch bombových útokov. Došlo k nim na medzinárodnom letisku Zaventem a na stanici metra Malbec. K zodpovednosti sa prihlásila teroristická organizácia Islamský štát. Zomrelo 32 civilistov a zranilo sa ďalších 300 ľudí.“

Reportér: „17. augusta 2017 vrazil dvadsaťdvaročný Maročan do davu na promenádu Las Ramblas v Barcelone. Terorista patril k bunke Islamského štátu, útoky si vyžiadali 16 mŕtvych a vyše 130 zranených.“

▪ **Zbraňový zákon by sa mal sprísniť (19:12:14)**

Moderátor: „Minister vnútra Matúš Šutaj Eštok nevyhlásil diskusiu k zákonu o vlastníctve legálnych zbraní na Slovensku. Vie si predstaviť jeho sprísnenie. Vyhlásenie prichádza po štvrtkovom útoku na jednej z Pražských vysokých škôl.“

Reportér: „V októbri malo na Slovensku 153 000 ľudí registrovaných skoro pol milióna zbraní. Slovensko má zákon o zbraniach podobný tomu českému, podľa ministra vnútra Matúš Šutaj Eštoka sa zmenila bezpečnostná situácia vo svete a treba začať diskutovať o novele zákona o zbraniach. V Prahe sa strieľalo aj z útočnej pušky. Dá sa k nim dostať aj u nás.“

Matúš Šutaj Eštok, minister vnútra (Hlas-SD): „V tomto prípade ale ide o to, že sú jasne dané pravidlá, ako také zbrane majú byť držané, ako majú byť zabezpečené.“

Reportér: „V súčasnosti musia žiadatelia o zbrojný preukaz prejsť vyšetreniami lekárov a psychológov. Musia sa naučiť legislatívu. Žiadosť vybavujú aj pol roka. Predseda združenia vlastníkov strelných zbraní Ľudovít Miklánek hovorí, že problém je najmä v preukazovaní schopnosti používať zbraň.“

Ľudovít Miklánek, predseda združenia Legis Telum: „Súčasťou takejto praktickej skúšky do budúcnosti by zrejme malo byť aj preukázanie strelby na istej úrovni a bezpečnej manipulácie s viacerými kategóriami zbraní.“

Reportér: „Minister vnútra zatiaľ nespresnil, aké zmeny v zákone chce presadiť. Na sprísňovanie zbraňových pravidiel sú podľa bývalého vyšetrovateľa Mateja Snopka dva názory.“

Matej Snopko, bývalý policajný vyšetrovateľ: „Prvý hovorí zbrane treba zakázať, načo sú ľuďom zbrane, je z toho len zle. A druhý hovorí, zlého človeka so zbraňou zastaví len dobrý človek so zbraňou.“

Reportér: „Podľa neho je najdôležitejšie, aby majiteľ zbrane dodržiaval pravidlá. Ľudovít Miklánek tiež hovorí, že krátke zbrane, teda pištole, sú rovnako nebezpečné ako tie dlhé.“

Ľudovít Miklánek, predseda združenia Legis Telum: „Krátka zbraň je v podstate nebezpečnejšia, vyplýva to z charakteru toho predmetu, je podstatne ľahšie schovateľná, je podstatne ľahšie prenesiteľná.“

Reportér: „So zmenou zbraňovej legislatívy začali v Česku ešte pred štvrtkovou streľbou.“

Vít Rakušan, minister vnútra ČR: „Je smutným paradoxom, že v 3. čtení v poslanecké sněmovně už prošel dvěma čteními, leží teď nový zákon zbraňové legislativy návrh Zákona o zbraních a střelivu.“

Reportér: „Nová česká legislativa například zavádza právo polície preventívne zabaviť legálne držanú zbraň, lekárom tiež sprístupní databázu držiteľov zbrojného preukazu. Redakcia a Oliver Remiaš, RTVS.“ (počas príspevku sú odvysielané zábery zbraní a zábery ako osoby strieľajú na terč či manipulujú so zbraňami označené ako „ilustračné zábery“)

Ľubomír Bajanič, moderátor: „Špeciálne vydanie komentárov dňa na RTVS24 sa bude venovať práve rôznym okolnostiam a dôsledkom streľby v Prahe.“

príspevky:

▪ Vyšetrovanie vyhrážok na školách pokračuje; ▪ Polícia zadržala pisateľa výhražných emailov; ▪ Energetická kalamita na strednom Slovensku; ▪ Predčasné ukončenie rozpravy má dohru; ▪ Opozícia kritizuje otvorenie trestnej novely; ▪ Zamestnanci UNB sú nespokojní s platmi; ▪ Obavy o menštinovú kultúru; ▪ Hamas: Obetí v Pásme Gazy je vyše 20-tisíc; ▪ BR OSN schválila rezolúciu o Pásme Gazy; ▪ Kyjev dostane prvé stíhačky F-16 od Holandska; ▪ WSI: Smrť J. Prigožina bola objednaná vražda; ▪ Na Vianoce z chatrče do bytu; ▪ Prezidentka Z. Čaputová udelila milosti; ▪ Dopravcovia prispôsobujú cestovné poriadky; ▪ Spovedajú na stanici; ▪ Vianočná vizita v NÚDCH prináša radosť; ▪ Umelá inteligencia pomáha študentom; ▪ Európou sa prehnala silná búrka; ▪ Dánsko: Následky búrky Pia; ▪ Slovenské vianočné tradície v Bruseli; ▪ Policajti chytili podvodníkov; ▪ Aby každé dieťa malo rodinu; ▪ Vianoce aj v krízovom centre; avízo ďalšieho programu programovej služby

19:51:10 – koniec programu

- audiovizuálny predel

- reklamný blok (19:51:17 – 19:53:36)

- audiovizuálny predel

- vlastná propagácia

- audiovizuálny predel

- upútavka – Tri zlaté dukáty

- audiovizuálny predel

- ponuka programov – Byl jednou jeden král ¹²; Magda ¹²; Komentáre dňa; Posledný tanec – dokument o M. Jordanovi – 7. a 8.; Fresh_FM: moderná klubová elektronika

19:54:59 – koniec záznamu

* * *

Monitorované vysielanie: Hlavné správy / TA3

Deň vysielania: 22. 12. 2023

Čas vysielania: 19:00 h

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

19:29:55 – začiatok záznamu – bežiaci reklamný oznam

- audiovizuálny predel

18:30:04 – začiatok programu *Hlavné správy*

- rubrika „flešky“

▪ **14 obetí, žiadni cudzinci**

Moderátor: „Masová strelba na Karlovej univerzite má 14 obetí. 15-tym mŕtvym je strelec, ktorý zrejme spáchal samovraždu. Útok si vyžiadal aj 25 zranených. Medzi nimi sú aj niekoľkí cudzinci. Všetci hospitalizovaní pacienti sú po zásadných operáciách a stabilizovaní. Uviedol to šéf pražskej záchranej služby.“

▪ **Rakušan: Internetom sa šíria lži**

Moderátor: „Český minister vnútra Vít Rakušan upozornil, že okolo krvavej udalosti sa šíria mnohé fámy a lži. Polícia sa musí zaoberať prípadmi, keď ľudia v online priestore vyjadrujú súhlas s činmi útočníka a výzvami na ďalšie nenávistné útoky. Média minister vyzval, aby nedávali útočníkovi publicitu.“

▪ **V Česku v sobotu štátny smútok**

Moderátor: „Česká vláda vyhlásila na zajtrajšok štátny smútok. V krajine zrušia kultúrne a športové podujatia. Strelba z Prahy je najtragickejšou v histórii Česka a radí sa aj k najhorším v Európe vôbec.“

▪ **Spontánna vlna solidarity**

Moderátor: „Na tragédiu zareagovalo Česko veľkou vlnou solidarity. Nadačný fond Karlovej univerzity zriadil oficiálnu zbierku na pomoc ľuďom zasiahnutým strelbou na Filozofickej univerzite. Všetky prostriedky využijú adresne. V týchto chvíľach je na konte vyše 22,5 milióna českých korún. Na podporu obetí a ich rodín vzniklo aj viacero ďalších zbierok.“

- koniec rubriky

príspevky:

▪ **Tragédia, ktorá otriasla svetom (18:32:04)**

– audiovizuálny komunikát bez sprievodného slova:

– zostrihané zábery z miesta strelby a okolia na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity, najmä zábery policajného zásahu s autentickým zvukom. O. i. je odvysielané:

Mužské hlasy: „Jdeme, jdeme, jdeme.“, „Jak je česká vlajka, tak pod tím stožárem.“ (záber na strelca pohybujúceho sa vo vonkajšej vrchnej časti budovy, strieľa – jeho podobizeň je rastrovaná)

Mužský hlas: „Kluci, informace, že je na střeše.“ (záber na chodbu, kde vidno len policajtov; záber vonkajšej plochy hornej časti budovy, kde vidno ležať rastrovaný tmavý objekt na zemi a sčasti osoby policajtov okolo)

▪ **Deň po tragédii (18:33:49)**

Moderátor: „Česko sa spamätáva z najtragickejšej strelby vo svojej histórii. Mladík včera v Prahe z brokovnice zbesilo pálil po nevinných študentoch a učiteľoch. Masový vrah zabil štrnásť ľudí. Podľa polície to neboli jeho prvé obeť.“

Reportérka: „Štvrtok pätnásť hodín tri minúty. Pred budovu Karlovej univerzity v Prahe prichádzajú prvé policajné hliadky. Necelých päť minút predtým im telefonovali vystrašení ľudia, že v škole sa strieľa. Policajti postupne prešli všetkými poschodiami a hľadali ozbrojeného strelca, alebo skupinu strelcov. Útočník sa medzitým po svojom besnení v budove presunul na strechu a odtiaľ strieľal po ľuďoch a autách na ulici. Napokon po asi dvadsiatich minútach obrátil zbraň proti sebe.“

Vojtěch Motyka, námestník riaditeľa KR hl. mesta Praha: „15:20 je dokumentovaná informácia, že pachateľ je eliminovaný.“

Reportérka: „Časť ľudí z budovy utiekla po prvých výstreloch. Ďalších vyviedla von polícia a časť študentov a učiteľov sa zabarikádovala vo vnútri.“

Daniela Tinková, vyučujúca moderných dejín UK v Prahe: „Zamkli sme se, ty dveře jsme zabarikádovali, jsme proti tomu opřeli stoly, naskládali tam židle. Na ty dveře víckrát někdo bouchal. Jsme nevěděli, kdo to je, ani jsme nevěděli, jestli to třeba není zase další student nebo zaměstnanec, který hledá nějaký útočiště.“

Reportérka: „Vy jste pak byli na té římse, tam si vybavíte jak dlouho jste na ní byli, co jste slyšeli, co se dělo kolem vás?“

Osoba: „Tam to byla jenom chvíle, tam vlastně všichni panikařili, až potom jsme se rozhodli prostě skočit, viděli jsme, že jako jinou možnost nemáme.“

Reportérka: „Výsledkom zbesilej strelby je štrnásť obetí a dvadsaťpäť zranených. Záchranári a pražské nemocnice okamžite aktivovali trauma plány a dlhé hodiny bojovali o životy nevinných ľudí.“

Petr Kolouch, riaditeľ pražskej záchrannej služby: „Nejenom, že se připravili, ale nabídli maximální součinnost a o všechny pacienty se profesionálně postarali.“

Reportérka: „Obetí mohlo byť podľa polície ešte viac. Škola bola totiž plná zbraní a nábojov. Strelec si ich tam mal doniesť v cestovnom kufri.“

Petr Matějček, riaditeľ Krajského riaditeľstva hl. m. Prahy: „To, co sem viděl na chodbě odložené plné zásobníky střeliva, to byli... nebudu vám říkat počty, ale bylo to neskutečné. A kdyby ten člověk nebyl včas zahnán někam do toho kouta na ten ohoz a podobně, tak věřím v to, že by možná pokračoval, možná ne.“

Reportérka: „Strielal dvadsaťštyriročný študent Filozofickej fakulty. Polícia tvrdí, že s vysokou pravdepodobnosťou predtým zavraždil svojho otca a ešte skôr mal v Klánovickom lese zastreliť aj muža a jeho dvojmesačnú dcérku. Balistická expertíza už potvrdila, že v lese sa strieľalo zo zbrane, ktorú policajti našli aj v dome, kde našli nehybné telo vrahovho otca.“

Aleš Strach, riaditeľ pražského oddelenia vrážd: „Můžu říct, že nám (nezrozumitelné) pár dní k tomu, abychom předešli (nezrozumitelné).“

Reportérka: „Masová strelba sa pritom zrejme mohla aj zopakovať. Iba pár hodín po útoku volal českým policajtom človek, ktorý tvrdil, že ho čin strelca z univerzity inšpiroval a aj on sa chystá vraždiť.“

Petr Matějček, riaditeľ Krajského riaditeľstva hl. m. Prahy: „Nám se podařilo do ranních hodin tuto osobu ztotožnit. V ranních hodinách bola nasazená zásahová jednotka a ta osoba byla zajištěna.“

Reportérka: „Strelba otriasla Českom aj celou Európou. Univerzita, polícia, mimovládky aj ďalšie inštitúcie zriadili krízové linky a ľuďom poskytujú psychologickú pomoc. Zdvihla sa aj vlna solidarity. Rodinám obetí poslali neznámi ľudia milióny korún. Veronika Pancuráková, TA3.“ (počas príspevku o. i. odvysielané nasledovné zábery: záber vonkajšej plochy hornej časti budovy, kde vidno ležať rastrovaný tmavý objekt na zemi a sčasti osoby policajtov okolo; záber osôb čupiacich na rímse budovy)

• Ako zvýšiť bezpečnosť na školách (18:37:27)

Moderátor: „Strelba v Prahe vyvolala debatu o bezpečnosti na školách a to nielen v Česku, ale aj na Slovensku. Diskusia má však viacero faktorov. Niektorí hovoria o prísnejších pravidlách na získanie strelnej zbrane, zatiaľ čo iní spomínajú detektory kovov a prehliadky študentov pri vstupe.“

Moderátor 2: „Objavili sa však aj hlasy, ktoré by preferovali skôr mentálne zdravie, alebo lepšiu psychologickú pomoc na školách.“

Reportér: „Napriek šoku, do ktorého sa Česko zobudilo, väčšina českých škôl pokračovala vo výučbe. Vyučovanie zrušila iba Karlova univerzita. Urobila tak z pietnych dôvodov. Polícia prijala preventívne opatrenia, ktoré boli zamerané na ochranu takzvaných mäkkých cieľov a škôl. Vysokoškolák strieľal v čase, kedy sa končí zimný semester a študenti dokončujú posledné zápočty a projekty. Slovenské školy v poslednej dobe zažili viacero vyhrážok bombovými a inými útokmi.“

Štefan Stanko, prorektor STU v Bratislave: „Táto situácia nám... nás vlastne primkla k tomu, že v najbližšom čase určite prehodnotíme efektívnosť systémov. Sme si vedomí ale toho, že napriek implementácii aj týchto zariadení sa zrejme takýmto prípadom zabrániť nedá.“

Reportér: „Odborníci vyzývajú, aby v diskusii o bezpečnosti na školách prevládli chladné hlavy, no bezpečnostné zložky podobné situácie nemôžu podceňovať. Preferovali by skôr efektívnejšie spôsoby odhaľovania ľudí, ktorí by podobné útoky mohli vykonať.“

Radovan Bráňik, bezpečnostný analytik: „Vidíme práve na príklade Prahy, že podcenenie hoc len jednej takejto situácie môže viesť naozaj katastrofálne dôsledky. Takže myslím si, že aj naše bezpečnostné zložky čaká v najbližšom čase zaťažková skúška.“

Reportér: „K diskusii o bezpečnosti na školách sa prikláňa český a aj slovenský minister vnútra.“

Matúš Šutaj Eštok, minister vnútra SR (Hlas-SD): „Budeme musieť otvoriť aj tú debatu so zriaďovateľmi škôl ako chrániť naše deti. Ja by som bol veľmi nerád, aby sme sa dostali do stavu, aký vidíme v Spojených štátoch amerických, kedy z tých škôl sú pomaly ozbrojené pevnosti.“

Vít Rakušan, minister vnútra ČR: „Je smutným paradoxom, že v 3. čtení v poslanecké sněmovně už prošel dvěma čteními, leží teď nový zákon zbraňové legislativy návrh Zákona o zbraních a střelivu.“

Reportér: „V Prahe sa na pietnych miestach stretli stovky ľudí. Obete útoku si uctili nielen politici. Sviečky zapalujú pred budovou Filozofickej fakulty aj obyvatelia a návštevníci hlavného mesta. Samuel Drozda, TA3.“

▪ **Bezpečnosť na univerzitách (18:39:59)**

Moderátor: „O tom, ako na tragédiu z Prahy reaguje slovenská akademická obec sa teraz porozprávame s rektorom Univerzity Komenského v Bratislave profesorom Marekom Števčekom. Dobrý večer, pán profesor.“

Marek Števček, rektor UK BA: „Dobrý večer.“

Moderátor: „Máme deň po masakri na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe. Na úvod si dovoľím trochu osobnejšiu otázku. Ako ste Vy sám vnímali tieto udalosti a čo na to Vaši kolegovia?“

Marek Števček, rektor UK BA: „Keď sa pozriete na tie zábery, doteraz ma z nich mrazí a myslím, že dlho každého mraziť bude. Ja si dovoľím (nezrozumiteľné) v mene celého slovenského vysokého školstva povedať, že to je tak hlboká bezprecedentná tragédia. Naše myšlienky a modlitby teda sú s kolegami v Prahe. Hlbokú a úprimnú sústrasť. Pripájam sa k tomu celému radu kolegýň a kolegov. Ale naozaj je to veľmi, veľmi hlboký (nezrozumiteľné) účasť, ktorý vnímam aj medzi svojimi kolegami.“

Moderátor: „Je mi jasné, že dvadsaťštyri hodín je príliš málo na to, aby bolo možné prijať nejaké opatrenia, ale predsa len. Zamýšľali ste sa už nad tým, čo by bolo potrebné urobiť do budúcnosti, aby sme na Slovensku zamedzili niečomu podobnému aj u nás?“

Marek Števček, rektor UK BA: „Pochopiteľne, je to jedna z mojich najhorších nočných múr, ktorými sa... ktorou sa zaoberáme už niekoľko (nezrozumiteľné), konzultujeme s priateľmi z bezpečnostných zložiek a tak, ako povedal môj kolega predrečník v reportáži, tomuto sa úplne zabrániť nedá ani pri vynaložení absolútnej maximálnej obozretnosti a úsilia. Jednoducho je to tak, treba sa s tým zmieriť a som presvedčený, že všetky (nezrozumiteľné) vysoké školy urobili, robia a budú robiť maximum možného pre zabezpečenie bezpečnosti svojho študentstva. Ale úplne, klamal by som sám seba aj všetkých ostatných, keby som povedal, že sme pripravení a že budeme na to pripravení. Niektoré veci sme už stihli urobiť. Naozaj nečakáme na to, kým (nezrozumiteľné). Niektoré veci plánujeme a na tú Vašu úplne konkrétnu otázku, čo by pomohlo najviac. Ja som obrovským zástancom prevencie. Tie dáta, ktoré máme z rôznych prieskumov duševného zdravia predovšetkým (nezrozumiteľné) mladými ľuďmi, sú skrátka alarmujúce. S tým treba niečo robiť. Treba sa zamerať na pozornosť na mladých ľudí, na ich spôsob prežívania tejto doby. Za Univerzitu Komenského spomeniem, že máme fantastickú psychologickú poradňu so skvelými ľuďmi, ale pri veľkosti Univerzity Komenského by sme potrebovali rádovo viac odborníkov, ktorí by dohliadali a pomáhali mladým ľuďom (nezrozumiteľné) duševného zdravia. A v neposlednom rade mi dovoľte (nezrozumiteľné), že treba si asi aj zo strany verejných činiteľov a (nezrozumiteľné) dávať pozor na slovník a rétoriku, aby sme vyjadrovali väčšiu úctu k druhému, aby sme nevyhrocovali konflikty, aby sme nepolarizovali. Samozrejme, že môžete vnímať nejaké vzletné reči (nezrozumiteľné) komplexe technických, personálnych, finančných a týchto iných opatrení vieme urobiť naozaj maximum (nezrozumiteľné).“

Moderátor: „Hovorí profesor Marek Števček, rektor Univerzity Komenského. Ďakujeme veľmi pekne za váš čas, pán profesor.“

Marek Števček, rektor UK BA: „Pokojný adventný večer.“

▪ **Štátny smútok v Česku (18:43:59)**

Moderátor: „No a zajtra je v Česku vyhlásený štátny smútok. O jedenástej je zádušná omša za obeť strelby a na pravé popoludie bude minúta ticha. Na TA3 vám tieto udalosti samozrejme prinesieme naživo. Sledujte nás.“

- rubrika Flešky:

▪ Chcú odvolať Pellegriniho; ▪ Rozpočtová rada kritizuje vládu; ▪ Hlasovanie BR OSN o Gaze; ▪ Najkratší deň roka

- prerušenie programu (18:45:47 – 18:46:31)

- príspevky: ▪ Posledná šanca na nákupy; ▪ Na Vianoce míňame viac ako minulý rok; ▪ Posledný rokovací deň; ▪ Rozpočet 2024: Vyššie dane aj výdavky; avízo ďalšieho programu programovej služby

18:58:26 – koniec programu

- audiovizuálny predel
- reklamný blok
- audiovizuálny predel
19:01:44 - *Šport*
- audiovizuálny predel
- reklamný blok
19:09:59 – koniec záznamu